

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. ๒๕๓๔

๑. หลักการและเหตุผล

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด หรือ และสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศและทางปฏิบัติของนานาประเทศ

๒. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๒.๑ คำนิยามที่สำคัญ

“เจ้าหน้าที่ทหารเรือ” หมายความว่า นายทหารเรือประจำการชั้นสัญญาบัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ควบคุมเรือ ผู้บังคับการเรือ ผู้บังคับหมู่เรือ ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองเรือ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือตำแหน่งอื่นที่ ผู้บัญชาการทหารเรือได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าวและนายทหารเรือประจำการชั้นสัญญาบัตรซึ่งผู้บัญชาการทหารเรือได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“การกระทำอันเป็นโจรสลัด” หมายความว่า

(ก) ยึด หรือควบคุมเรือโดยใช้กำลัง หรือโดยขู่เข็ญว่าจะกระทำอันตรายต่อเรือ หรือต่อคนในเรือ

(ข) ทำลายเรือ ทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือ

(ค) หน่วงเหนี่ยว กักขัง หรือกระทำให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

(ง) ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวงหรือในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ไม่ว่าของประเทศใด

๒.๒ อำนาจดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด รวมทั้งมีอำนาจสืบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๕) เช่น มีอำนาจตรวจสอบเรือหรืออากาศยานที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมี หรือได้มีการกระทำอันเป็นโจรสลัด (มาตรา ๖) เมื่อสั่งหรือบังคับให้เรือหรืออากาศยานหรือไปยังที่แห่งใด หรือลงไปยังสนามบินหรือที่ขึ้นลงชั่วคราว แห่งหนึ่งแห่งใด ให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจตรวจค้น สืบสวนสอบสวนเบื้องต้น จับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องสงสัย ตลอดจนควบคุมเรือหรืออากาศยานและสิ่งของที่จะใช้ ได้ใช้ หรือได้มาจากการกระทำความผิด จัดส่งไปยังพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้บัญชาการทหารเรือและอธิบดีกรมตำรวจร่วมกันกำหนดโดยไม่ชักช้า พร้อมทั้งบันทึกทั้งปวงที่เกี่ยวข้องในคดีที่ทำไว้ (มาตรา ๗ และ ๑๐) ในกรณีที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นหรือการสอบสวน เจ้าหน้าที่ทหารเรือหรือพนักงานสอบสวน มีอำนาจควบคุมเรือหรืออากาศยานที่ถูกควบคุมผ่านเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศอื่น หรือทะเลหลวงไปยังที่แห่งหนึ่งแห่งใดได้ (มาตรา ๘) ในกรณีที่สอบสวนเบื้องต้นไม่ปรากฏว่าผู้ควบคุมเรือหรืออากาศยานและบุคคลในเรือหรืออากาศยานได้กระทำการอันเป็นโจรสลัดให้ปล่อยเรือหรืออากาศยาน และบุคคลดังกล่าวนั้น (มาตรา ๙)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าหน้าที่ทหารเรือไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัวในบรรดาความเสียหายที่เกิดขึ้น เว้นแต่จะได้กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (มาตรา ๑๑)

๒.๓ ฐานความผิด

การกระทำการอันเป็นโจรสลัดอาจมีการกระทำความผิดได้หลายลักษณะ ได้แก่ โดยการยึดหรือเข้าควบคุมเรือโดยใช้กำลังทำร้ายหรือโดยขู่เข็ญว่าจะกระทำอันตรายต่อเรือหรือบุคคลในเรือ โดยการทำลายเรือ โดยทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือจนอยู่ในลักษณะ อันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลโดยทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือหรือกระทำได้ด้วยประการใด ๆ อันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่เรือ โดยหน่วงเหนี่ยว กักขัง หรือกระทำได้ด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย โดยชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ (มาตรา ๑๕ ถึง มาตรา ๒๐)

ถ้าการกระทำความผิดข้างต้น ได้กระทำโดยข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาของตน โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น โดยแสดงความทารุณจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย ใช้อาวุธ ใช้ปืนยิง ใช้วัตถุระเบิด หรือกระทำทรมาน ผู้กระทำก็จะได้รับโทษหนักขึ้น (มาตรา ๒๑ ถึง มาตรา ๒๔)

การสนับสนุนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ (มาตรา ๒๖) และการพยายามกระทำความผิดต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ (มาตรา ๒๗)

๒.๓ อำนาจศาล

การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ไปฟ้องที่ศาลอาญา แต่ถ้าการสอบสวนได้กระทำในท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้นได้ด้วย ถ้าเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลทหาร ให้ไปฟ้องคดีที่ศาลทหารกรุงเทพ แต่ถ้าการสอบสวนได้กระทำในท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลทหารใด ให้ชำระที่ศาลทหารนั้นได้ด้วย (มาตรา ๑๔)

ถ้าหากกระทำการอันเป็นโจรสลัดนอกราชอาณาจักร ก็จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และให้นำมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับแก่การสอบสวนคดีโดยอนุโลม (มาตรา ๒๘)

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง (มาตรา ๒๙)

กองกฤษฎีกา
สำนักงานพระธรรมนูญทหารเรือ
ตุลาคม ๒๕๖๓